

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЗА УМОВ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ КРИЗИ ТА ВОЄННИХ ДІЙ: НОВІТНІ СЕНСИ, КРЕАТИВНІСТЬ ПОСТУПУ ТА БЕЗАЛЬТЕРНАТИВНІСТЬ МОДЕРНІЗАЦІЇ

Сталий розвиток традиційно розглядається в системі балансу екологічних, соціальних та економічних пріоритетів суспільства та життєдіяльності. Однак сьогоднішня ситуація ставить перед Україною принципові нові виклики і загрози, на фоні яких навіть мова про сталий розвиток нібито не йде. Проте, нині важливо усвідомити, що саме будемо розуміти під сталістю розвитку, і яким саме чином суспільство реагуватиме на зміну політичної, економічної та соціальної ситуації в країні, а саме: вимушених міграцій, військової загрози, руйнації промислових і цивільних об'єктів, інфраструктури, систем життєзабезпечення. Виникає закономірне питання: які саме процеси будуть характеризуватися як розвиток, і що буде спричиняти позитивні тенденції суспільного поступу?

Перш за все, відповідаємо, що розвиток за умов соціально-політичної кризи та воєнних дій – це напрям суспільного поступу, що спрямований за деескалацію конфліктів, зниження напруги у суспільстві, припинення військових дій та започаткування процесів з відновлення економіки та систем життєзабезпечення. Сталий розвиток, таким чином, є похідною від досягнення цілей суспільної злагоди та стабільності. У реальній площині це створення передумов до формування сприятливого інвестиційного середовища, для відбудови економіки, для переформатування владних еліт, для визначення короткострокових дій та планів тощо. Для цього потрібна в межах державного планування (програмування) розвитку створити, по перше, короткострокову Стратегію економічного відродження на короткостроковий період. Своєрідний внутрішній «План Маршалла», який буде спиратися на внутрішні ресурси та переформатування наявної бюджетної бази, реалістичної зміни видатків і надходжень в межах наявного бюджету. Друге. Формування бюджету надзвичайної соціально-економічної та політичної ситуації, фактично, військового бюджету держави, в якому передбачити фінансування та державну підтримку саме тих сфер діяльності, які пов'язані з життєзабезпеченням населення та реалізації режиму військової економіки, з цілеспрямованим на повоєнний розвиток економіки на засадах інновацій, модернізації та кардинальної зміни щодо

ефективності всіх ланок господарства. Третє, розробка окремої програми залучення широких експертних кіл та громадськості до формулювання, обґрунтування та реалізації пакету реформ всіх управлінням господарством, зокрема, на засадах нестандартних рішень та креативного мислення у визначенні конкретного переліку реформаторських заходів та акцій. Що мається на увазі? Перш за все, намагання сформулювати стратегію стрибка у вищий технологічний уклад. Доля не тільки позбавила нас численних підприємств базових галузей економіки та важкої індустрії, але й надала можливість замість відновлення виробництв будувати інші підприємства, які функціонуватимуть за «правилами» вищих технологічних укладів. Україні не треба конкурувати з підприємствами важкої індустрії Індії та Китаю. Треба не наздоганяти країни ЄС, а формувати власні ринкові лакуни. Наприклад, в сфері харчових технологій і виробництв, в сфері агропромислового виробництва, рекреації, інтелектуальних послуг, програмного забезпечення та ІТ-технологій, телекомунікацій та освоєння космосу. Україна має прориватися по окремим коридорам інноваційних проривів. Тоді тягар відновлення повоєнної економіки стане важелем економічного поступу та набуватиме ознак та змістовних характеристик сталого розвитку зразка ХХІ століття.

Для реалізації плану реформ необхідно мати політичну волю та суспільну ідеологію, реформаторську ідеологію, що є суспільним сприйняттям необхідності змін та свідомого ставлення до певних обтяжень, пов'язаних з поступом реформ. Як стверджував відомий мислитель Френсіс Фукуяма, «суспільні сили та умови не просто визначають ідеології, як стверджував колись Карл Маркс, ідеї не спроможні набути силу, якщо вони не звертаються до потреб великої кількості людей...зміни [у демократичних структурах] можуть мати ідеологічні наслідки, так же само, як і ідеологічні зміни – призвести до соціально-економічних перетворень» [1]. Таким ідеологічним підґрунтям може стати патріотичне піднесення та усвідомлення захищати Вітчизну не тільки зі зброєю в руках, але й через формування національної ефективної суспільної моделі розвитку. І це буде означати для нашої держави сталість розвитку на час карколомних випробувань.

1. Фукуяма Френсіс. Будущее истории. Сможет ли либеральная демократия пережить упадок среднего класса? // <http://www.globalaffairs.ru/number/Buduschee-istorii-15456>

Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу: збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 25-26 вересня 2014 року. – Суми : ТОВ "ДД "Папірус", 2014. - С. 190-192.